

[Landbrugsministeren]

plantesort. Det vil sige, at samfundet indgår en slags kontrakt med planteforædleren, som bruger tid og penge på at udvikle en ny og bedre plantesort – f.eks. en højtstående kornsort – og samfundet giver ham til gengæld mulighed for at få betaling for sit arbejde via sortsbeskyttelsen.

Det er et forslag, der vil have stor betydning i fremtiden både for forædlingsbranchen og for landbruget. Det vil gavne landbruget, hvis der udvikles nye sorter, der er mindre modtagelige for sygdom og derfor ikke kræver så stor en dosis pesticider, og det vil også være til gavn for vores miljø.

Som sagt betyder sortsbeskyttelse, at andre ikke må udnytte sorten erhvervsmæssigt, dog med den vigtige undtagelse, at man gerne må bruge den til forsøg og til at frembringe nye sorter, altså arbejde videre på det materiale, der allerede findes. Forslaget er indeholdt i hvidbogen om det indre marked, idet det vil lette den indbyrdes samhandel, hvis der gælder ens regler i hele EF-området. Uden en fælles EF-ordning vil sortsejeren være henvist til at søge national beskyttelse i alle de enkelte medlemslande, hvor han ønsker sin sort omsat.

Hidtil har landmænd i Danmark haft mulighed for frit at kunne anvende deres hjemmeavlede korn som udsæd uden at skulle betale til den forædler, der i sin tid udviklede den sort, landmanden anvender. Det skal lige siges, at det kun er ca. 10 pct. af den udsæd, der anvendes i Danmark, der er af egen avl, og det er især de meget store gårde, der bruger denne fremgangsmåde, så anvendelse af egen udsæd er ikke så udbredt i Danmark som i andre europæiske lande.

I Kommissionens oprindelige udkast til forordning var det ikke muligt at anvende udsæd af egen avl uden betaling, medmindre Kommissionen fremsatte forslag herom. Nu ligger der altså et kompromisforslag efter rådsmødet i december 1993. Hvis jeg skal komme med et bud, tror jeg ikke, at vi vil kunne forhandle os frem til et bedre resultat end det, der nu foreligger. Men jeg må naturligvis sige, at det er en forringelse af den mulighed for at anvende egen høst til udsæd, der i dag er dansk retspraksis.

Det forslag, der ligger nu, tillader brug af egen høst til udsæd for et begrænset antal arter, herunder alle kornarter, raps, ærter og kar-

tofler. Landmanden vil dog stadig væk skulle betale en afgift eller det, man kalder en royalt, til forædleren, medmindre hans anvendelse er omfattet af en af de undtagelsesbestemmelser, der også ligger i forslaget.

Den afgift, der skal betales, skal være betydelig lavere end det beløb, der normalt vil blive opkrævet for en beskyttet sort.

Så er det store spørgsmål naturligvis: Hvad ligger der i udtrykket betydelig lavere?

Det er klart, at landmænd og forædlere har forskellige forventninger til den afgift, men det er ikke muligt for mig i dag at give et sikkert bud på, hvad formuleringen betydelig lavere indebærer. Jeg kan dog love, at når der skal laves gennemførelsesbestemmelser eller tilføjelse, vil vi rejse problemet og arbejde for, at vi virkelig når frem til en afgift, der er til at leve med for landmændene, og udgangspunktet er, at den skal være under 50 pct. af det, der i dag er kendt.

Jeg nævnte undtagelsesbestemmelserne. Den ene går ud på, at mindre landbrug ikke skal betale afgift. Mindre landbrug ville i Danmark typisk sige landbrug på 17,6 ha eller derunder med planteavl. Jeg må sige som kommentar til debatten og hr. Svend Aage Jensen, at jeg tror, det er fuldstændig nødvendigt for at få vedtaget forslaget i EF, at denne bestemmelse er med. Det er krævet af de sydlige lande, der har meget små landbrug. Jeg tror, f.eks. Portugal har haft det som en absolut forudsætning.

Den anden undtagelse er en overgangsordning, der omfatter sorter, der ikke tidligere har været beskyttet nationalt, og som nu opnår en EF-sortsbeskyttelse. Hvis en landmand har benyttet egen høst af disse sorter til udsæd, vil han kunne blive ved med det uden at skulle betale afgift. Denne mulighed gælder i syv år med mulighed for forlængelse. Rådet har så pålagt Kommissionen at sørge for, at der ikke sker forskelsbehandling mellem disse landmænd og dem, der ikke umiddelbart er omfattet af denne undtagelse.

Landbrugets organisationer har ikke været begejstret for det forslag, men de kan nu med undtagelse af Dansk Erhvervsjordbrug under visse betingelser tilslutte sig forslaget.

Vi har altså ikke kunnet tilslutte os det kompromis, som jeg lige har skitseret. Det skyldes, som alle ved, at der i 1991 i forbindelse med en